سرپ یا د لیډ د مسمومیت مخنیوی

سرپ یا لیډ چیري موندل کیږي؟

- رنګونه: سرپ یا لیډ کېدای شي په هغه رنګ کې وموندل شي چې د 1978 څخه وړاندې جوړ شوي وي. دا رنګ ستاسو کېدای شي ستاسي په کور کې پر هره رنګ شوې سطحه وموندل شي، لکه دروازې، کړکی او برنډې.
- ګرز: په کور کې سرپ یا لیډ د هغه رنګ شویو سطحو له ګرز او غبار څخه راپیدا کیږي چې هغه رنګ پوستکي اچوي. د کور رنګولو یا بیا رغولو پرمهال د زړو رنګونو پوستکی او جلا کول هم کولای شي د غبار او ګرز ستونزې رامینځته کړي.
- خاوره: زاړه رنګونه چې ستاسو له کور څخه بهر پر ځمکه لوېږي هم کیدای شي په خاوره کې سرپ پریږدي.
- سرپ ا یا لیډ د سیرامیک لوښو، کرسټل، له متحده ایالاتو څخه بهر جوړي شوي خوراکي لوښو، د اوبو په پایپونو، کج او نلانو او د ښکلا او ښایست په ځینو لوښو او کورنی درملو کې هم وموندل شي.
- ځیني دندې او د شوق کارونه هم کولای شي ماشومان او لویان مسموم کړي. مثلا انځورګران، د کور ترمیمونکي، نل جوړونکي، مستریان، پر پله کارکونکي، د ګاڼو، سیرامیک/ لوښي یا داغ شوي شیشي جوړنکي او په سرپوښي ځای کې ریګي ساحو ته تلونکي کسان.

ایا ستاسو ماشوم د سرپ یا لیډ د مسمومېدو د خطر سره مخ دی؟

که تاسو د دې پوښتنو څخه هري یوې ته د هو ځواب ورکړئ، کېدای شي تاسو وغواړئ چې خپل ماشوم معاینه کړئ، آن که ستاسو ماشوم لوی هم وي.

- ایا ستاسو ماشوم د 1960 څخه مخکي جوړه شوې ودانی کې ژوند کوي یا ډیری وختونه همداسي یوې ودانی ته ورځی؟
- ایا ستاسو ماشوم د 1978 څخه مخکي جوړه شوې داسي ودانی کې ژوند کوي یا ډیری وختونه هلته ورځي چې په دې وروستیو کې ترمیم یا رغول شوې ده؟
- ایا ستاسو ماشوم په داسي یوې ودانی کې ژوند کوي یا ډیری وختونه هلته ورځي چې د رنګ پوستکي یا ټوټې تري رالوېږي؟
- ایا ستاسو ماشوم د یو داسي بالغ شخص سره ژوند کوي یا ډیری وختونه د یو داسي بالغ شخص سره ویني چې د هغه دنده یا کار د مسمومیت ښکار کېدای شي؟
- آیا ستاسو کورنی د متحده ایالاتو څخه بهر جوړ شوي لوښي کې خوراک او څیښاک کوي؟
- یا ستاسو په کورنی کې کورني درمل کاریږي؟

یو ماشوم څنګه په سرپ یا لیډ مسموم کیږي؟

- د سرپ یا لیډ مسمومیت معمولا هغه وخت پیښیږي چې کله ماشومان هغه دوړي تنفس کړي (یا یې تېرې کړي) چې هغه سرپ یا لیډ ولري. ماشومان ممکن د سرپ یا لیډ لرونکي رنګ یا خاورې یا ټوټې هم تېرې کړي.

سرپ یا لیډ په بدن کې څه کوي؟

- په بدن کې د سرپ یا لیډ مقدار خوندي نه دی. زیان لرونکی سرپ یا لیډ کېدای شي د تل لپاره په بدن کې پاتي شي! سرپ یا لیډ کولای شي دماغ ته زیان ورسوي. دا کولای شي د بدني ودې ستونزې، په اورېدو کې مشکلات او د زده کړې په برخه کې ستونزې رامینځته کړي.
- په ډیرو ماشومانو کې د سرپ یا لیډ د مسمومیت نښې نه ښکاره کیږي. د سرپ یا لیډ مسمومیت د لوړې کچې ځیني نښې د ماشومتوب د نورو ناروغیو په څیر وي، لکه عمومي زکام یا د غاښونو راتلل.

Prevent LEAD poisoning

معلوماتي پاڼه

DPH CT (د کونیټیکټ د عامې روغتیا ریاست)

سرپ مسمومیدلو مخنیوي پروګرام

سرپ یا لیډ په بدن کې څه کوي؟ (ادامه)

- که یوه میندواره ښځه د سرپ یا لیډ ساحي په شاوخوا کې وي، هغه او د هغې زیږیدونکی ماشوم ممکن په سرپ یا لیډ باندی مسموم شي. سرپ یا لیډ کولای شي مور او ماشوم ته دوامداره زیان ورسوي.

څنګه کولای شئ دا خطر را کم کړئ؟

په خوندي ډول د سرپ یا لیډ ټول خطرونه وپیژنئ، سم یې کړئ او دا اداره کړئ.

هغه ګامونه چې تاسو یې په مرسته د ماشومانو د مسموم کیدو مخه نیسئ:

- ماشومان او میندواره میرمنې د ټولو خطرونو څخه لیرې وساتئ.
- په لانده ټوکر د کړکۍ دېوالونه او بېخونه او سطحې د سرپ یا لیډ له غبار څخه پاکې کړئ. وچ جارو یا برقي جارو مه کاروئ، ځکه په دې سره د سرپو دوړې او غبار نور هم خپرېږي.
- ځایونه په پوستک لرونکې رنګ سره بند کړئ. له هغه کړکیو څخه استفاده مه کوئ چې پوستکي لرونکی رنګ لري.
- د خپل ماشوم د خوب خونه یا د لوبې ساحه یوې داسې کوټې ته بدله کړئ چې هیڅ رنګ یا پوستکي ونه لري.
- د هغه دروازو په خوله کې د وینځلو وړ فرش هوار کړئ چې څوک ترې وځي او ورته راځي.
- له خلګو څخه غوښتنه وکړئ چې مخکې له دې چې کور ته راشي باید خپل بوټونه بهر وکاږي.
- خپل ماشوم (یا کورني حیوان) ته اجازه مه ورکوئ چې په خاورو کې لوبې وکړي.
- د خپل ماشوم لاسونه، د لوبو سامانونه او د ساتیرې توکي ډېر ومینځئ او وچ یې کړئ. د خپل ماشوم لاسونه د لوبې کولو، خوړلو او ویده کیدو وړاندې ومینځئ او وچ یې کړئ.
- د ښناک، پخلی کولو او ماشوم ته د شیدو جوړولو لپاره د نل له سړو اوبو څخه استفاده وکړئ. مخکې له دې چې اوبه وکاروئ، د 1-2 دقیقو لپاره اوبه خوشې کړئ.
- خپل ماشوم ته د خوړو لپاره صحي خواړه ورکړئ. هغه معده چې خالي وي د ډکې معدې په پرتله ډېر ژر سرپ یا لیډ جذبوي.

هغه ګامونه چې لویان کولای شي د دندې یا کار له امله د خپل ځان او خپلو ماشومانو د مسمومېدو د مخنیوي په برخه کې ورسره مرسته وکړي:

- د خپلې دندې/ کاري ساحه کې خوراک، ښناک مه کوئ او سګرېټ مه څکوئ.
- خپل لاسونه او مخ د خوراک، سګرېټ څکولو او څیښاک وړاندې پریمینځئ.
- کله چې تاسو د سرپ یا لیډ سره کار کوئ محافظتي جامې (لکه دستکشې، خولۍ او د بوټانو پوښ) واغوندئ. (د حرفوي خوندیتوب او روغتیا ملي انسټیټیوټ NIOSH)لخوا تصویب شوي ماسکونو څخه استفاده وکړئ.
- ولامبئ، خپل ویښتان ومینځئ او د کار ساحې څخه د وتلو مخکې پاکې جامې او بوټان بدل کړئ. ستاسو پر جامو باندې د دوړو پریښودل ستاسو کور او موټر ککړوي.
- خپلې کاري جامې او بوټان په بند شویو پلاستیکي کڅوړو کې واچوئ.
- د کار جامې د کورنۍ د نورو کالیو څخه جلا ومینځئ.

ایا ستاسو ماشوم باید د سرپ یا لیډ د مسمومېدو لپاره معاینه شي؟

- هو، ټول ماشومان، چې شاوخوا یو او دوه کلن وي، باید د سرپ یا لیډ د مسمومیت لپاره معاینه شي... دا قانون دی!
- د وینې معاینات به دا وښیي چې د معایناتو پرمهال ستاسو د ماشوم په وینه کې څومره سرپ یا لیډ شته. که چیرې یې کچه لوړه وي، ستاسو ماشوم باید نور معاینات هم ترسره کړي.
- که ستاسو ماشوم نور وختونه د خطر سره مخ شوی وي، نو خپل ماشوم په دې وختونو کې هم معاینه کړئ.

Connecticut د مسمومیت د مخنیوي پروګرام

(860) 509-7299

www.ct.gov/dph/lead

CONNECTICUT
Public Health